

NASZE ABC

W jakich rozmiarach?

(g.) Mussolini może się pochylać wielkimi sukcesami w Afryce, a Anglia w Genewie. Po raz pierwszy, od kiedy istnieje Liga Narodów zdobyła się na akt potępienia państwa, wywołującego wojnę, uznając Włochy za napastnika. Koniecznej do tego jednomyślności nie złączyła Francja, głosując przeciw Włochom solidarnie z innymi państwami.

Nie mógł p. Laval postąpić inaczej, jeśli nie chciał popaść w konflikt z Anglią i prowokować kryzysu Ligi Narodów. Toteż znaczenia poniedziałkowej uchwały Rady Ligi nie należy przeceniać. Triumf angielski, tak samo jak zwycięstwo przez Włochów Adm., ma znaczenie prestiżowe, ale nie przesądza jeszcze dalszego obrotu sprawy.

Francja, ustępując Anglii na punkcie potępienia moralnego akcji włoskiej, a więc utrzymując współpracę francusko-angielską na terenie Genewy, uczyniła to w tym celu, aby skłonić do podjęcia teraz w drugim kierunku i salwować zbliżenie francusko-włoskie na terenie Europy i Morza Śródziemnego. Lawirując więc między Scyllą i Charybdą, będzie p. Laval obecnie wszystko czynił, by stąpić ostrze sankcji przeciw Włochom.

Znana jest starożytna formuła „fortiter in re, suaviter in modo” (energicznie w samej istocie rzeczy, a łagodnie w formie). Stosując ją obecnie Mussolini, który nie dawszy się powstrzymać od wojny, stara się jednak wszelkimi sposobami ugłaskać Anglię i szuka z nią porozumienia. P. Laval, idąc drogą wprost przeciwną — „fortiter in re, suaviter in modo” — i popierając Anglię w słownym potępieniu Włoch, by salwować je pod względem praktycznych konsekwencji tego potępienia, pracuje nad tem, co się powszechnie określa jako lokalizację wojny.

W Genewie zatem rozpoczyna się teraz walka o rozmiar sankcji. Rzecz zupełnie naturalna, że jeśli Liga w ciągu 15 lat swego istnienia nie potrafiła nawet teoretycznie opracować przepisów, któreby groźnym postanowieniom słynnego art. 16-go nadały charakter faktycznej egzekutywy, to tem trudniej jest to uczynić teraz, gdy nie o teorię chodzi, ale o sprawę tak istotną, jak dalszy pokój Europy. Toteż sankcje zbiorowe nie mogą pójść zbyt daleko, gdyż na to nie będzie ogólnej zgody.

Inna rzecz, że w wyniku jednomyślnego potępienia Włoch całe państwo, a w szczególności Anglia, zyskuje swobodę w stosowaniu na własną rękę lub w porozumieniu z tymi, którzy zechcą się przyłączyć, sankcji dalej idących. Ale możliwości te stoją na dalszym planie. W tej chwili rzeczą główną jest pytanie, w jakich rozmiarach skłonna jest zastosować sankcje Liga jako całość.

Ambasada włoska zaprzecza wiadomościom o wkroczeniu Abisyńczyków do Erytrej

Ambasada włoska w Warszawie zaprzecza wiadomościom z Londynu o zajęciu Adigratu przez Abisyńczyków. Zaprzeczają również urzędowo ze strony włoskiej wiadomościom o wtargnięciu oddziałów abisyńskich w głąb Erytrej.

Według ostatnich komunikatów otrzymanych przez ambasadę wło-

ską, w tej chwili toczą się jedynie drobne utarczki z niezależnymi grupami abisyńskimi, które usiłują przekroczyć granicę Erytrej na jej odcinku zachodnim, położonym w pobliżu angielskiego Sudanu. Poza tem na froncie północnym panuje spokój. Włosi zajęci są umacnianiem zdobytych pozycji.

działów abisyńskich odbywają się nocami, również natarcie na Adigrat i Adue zostało wykonane w nocy. Abisyńczycy walczą z niezwykłą zaciętością i natwo przystosowują się do wymogów nowoczesnej wojny.

W Addis Abebie panuje pewne zaniepokojenie spowodowane brakiem wiadomości o działaniu wojsk abisyńskich, które przedostały się do Erytrej włoskiej. Istnieje niebezpieczeństwo, że 20.000 Abisyńczyków zostało odciętych przez Włochów od bazy operacyjnej, zarówno jak i co do użycia przez Włochów gazów trujących.

Według agencji Reutersa, wiadomości, pochodzące z trzech frontów: północnego, wschodniego i południowego, są bardzo mgliste. Na podstawie ich trudno jest wyrobić sobie pogląd na sytuację ogólną.

Zajęcie miasta Aksum przez Włochów nie zostało dotychczas potwierdzone. Wiadomo jedynie, że w kierunku miasta podążają dwie kolumny włoskie.

Oczywiste jest, że taktyka włoska dąży do rozszerzenia frontu armii północnej na zachód w kierunku Sudanu. Włosi pragną w ten sposób przeszkodzić poważnej armii abisyńskiej, liczącej około 100 tys. żołnierzy, w dokonaniu ruchu flankowego, który w razie powodzenia zmusiłby wojska włoskie do cofnięcia się do Erytrej.

Dwie inne armie abisyńskie, z których jedna składa się z oddziałów kawalerji, obliczanych na 15 tysięcy, posuwają się w kierunku północno-wschodnim.

Posel włoski wyjeżdża z Addis-Abeby

ADDIS-ABEBA, 9. 10. (PAT.). Rząd abisyński zakomunikował poselstwu włoskiemu fakt odwołania posła abisyńskiego w Rzymie.

ADDIS-ABEBA, 9. 10. (PAT.). Posel włoski Vinci otrzymał ma swój paszport w ciągu popołudnia. Jest mało prawdopodobne, aby otrzymał on zezwolenie na czekanie na konsula włoskiego, mającego przybyć z miejscowości Magsio.

RZYM, 9. 10. (PAT.). Chargé d'affaires rządu abisyńskiego Gherze Jezus otrzymał od swego

rządu rozkaz opuszczenia Włoch. Rząd wydał paszporty wszystkim członkom poselstwa abisyńskiego.

Pierwszy lord admiralicji przeciw sankcjom

LONDYN, 9. 10. ATE. Wybitny polityk konserwatywny, b. minister kolonii i pierwszy lord admiralicji, Amery, w przemówieniu, wygłoszonym w Birmingham poddał ostrej krytyce politykę

rządu angielskiego w sprawie konfliktu włosko-abisyńskiego. Amery wystąpił jako przeciwnik sankcji, które mogą wciągnąć Anglię w nową wojnę o nieobliczalnych następstwach.

Pomnik króla Aleksandra stanie w Paryżu

PARYŻ, 9. 10. (PAT.). W dniu dzisiejszym odbyła się uroczystość położenia kamienia węgielnego pod pomnik króla Aleksandra jugosłowiańskiego i jego ojca króla Piotra I-go. Okolicznościowe przemówienia wygłosili marszałek Franchet d'Esperey i poseł jugosłowiański w Paryżu, Pucier.

Trzy czwarte głosów za Niemcami w wyborach w Kłajpedzie

LONDYN, 9. 10. (PAT.). Agencja Reutersa podaje następujące prowizoryczne rezultaty wyborów kłajpedzkich: Lista niemiecka uzyskała z górą 150.000 głosów na ogólną liczbę 190.000, z czego wynikałoby, że z ogólnej liczby 29 mandatów Niemcy uzyskają 23 lub 24 mandaty.

Zajścia antyżydowskie na Litwie po napadzie żydów na chrześcijankę

BERLIN, 9. 10. (PAT.). Niemieckie biuro informacyjne donosi z Kowna, że w Telsach doszło wczoraj do gwałtownych ekscesów antyżydowskich, przy czem wiele okien w żydowskich magazynach rozbito. Liczne mieszkania zdemolowano oraz pobito wielu żydów.

Hasłem do tych wystąpień był następujący wypadek: Trzech żydów pochwyliło gwałtem służącą pewnej żydowskiej rodziny, chrześcijankę, związało ją i wywiozło z miasta. Po drodze na dziewczynę dokonano gwałtu, tak, że musiano ją następnie odwieźć do szpitala.

Po rozejściu się wiadomości o tem wśród ludności dało się zauważyć wzrastające oburzenie, które znalazło swój wyraz w późniejszych ekscesach. Po przybyciu policji spokój został przywrócony. Aresztowano kilka osób.

Powódź w Leningradzie

LENINGRAD, 9. 10. PAT. Wczoraj w nocy przeszedł nad Leningradem cyklon, który spowodował podniesienie się wody w Nowie o 2 m. 40 cm. ponad zwykły poziom. W niektórych miejscach woda wystąpiła z brzegów.

RYGA, 9. 10. ATE. Według doniesień z Moskwy, ubiegłej nocy nad zatoką Fińską szalał cyklon o niezwykłej sile. Wskutek cyklonu poziom wody w Nowie podniósł się o 219 cm.

Woda zalała niżej położone dziecinie Leningradu. Mieszkańców zagrożonych powodzią dzielnic ewakuowano. Ruch tramwajowy został wstrzymany. Część fabryk została unieruchomiona.

Samolot wpadł do morza

HELSINGFORS, 9. 10. PAT. Samolot kursujący na linii Helsingfors — Tallin spadł dziś rano do morza niedaleko wybrzeży Estonii. Pilot, mechanik i 4 pasażerów ponieśli śmierć. Pasażerami byli dwaj Estończycy, jeden Szwajcar i jeden Niemiec.

Sytuacja na teatrze wojny

Podobnie, jak w numerach poprzednich, podajemy biuletyn operacyjny, oparty na najświeższych depeszach urzędowych i korespondentów własnych:

Front północny. Armia włoska znajduje się w dalszym ciągu na linii Adigrat — Entizio — Adua — Aksum. Opanowanie tych pozycji zapewniło Włochom dominujące stanowisko na linii podziału między Erytreą a Abisynją centralną. Dotychczas wojska włoskie musiały wspiąć się m. 2000 m. wysokości, obecnie będą mogły zejść do doliny rzeki Takaze, która rozciąga się na przestrzeni 300 km. i pozwoli armji włoskiej dotrzeć do centrum Abisynji.

Na powyższej linii frontu w ciągu ostatnich 24 godzin nie zaszły żadne poważniejsze wydarzenia. Akcja Włochów ograniczyła się w tej chwili do przeprowadzania lotów wywiadowczych. Tak więc samoloty włoskie dokonały lotów nad miejscowością Sokota, odległą o 150 km. na południe od Adul. Loty wywiadowcze na południe od Makalle nie stwierdzili koncentracji wojsk abisyńskich. Prawdopodobnie po kilku-

dniowej przerwie, poświęconej na budowę dróg i należyte zorganizowanie zaopatrzenia armji, oddziały włoskie ruszą naprzód, nie spotykając poważniejszego oporu przed dojściem do linii najwyższych pasm górskich Abisynji Ras-Daszan i Kaptai.

Posuwanie się wojsk włoskich po górzystym terenie jest niezwykle uciążliwe. Wojska włoskie kontynuują swój pochód z niezwykłą ostrożnością i po dokładnych przygotowaniach.

Korespondentka „Journal'a” p. de Bonneuil pisze: „Tam, gdzie wczoraj jeszcze widoczne były za ledwie ściętych górskich, gdzie łożyska strumyków były jedynymi drogami, dziś istnieją już na przestrzeni 30 km. zbudowane przez Włochów szosy. Byłoby nie możliwością uwierzyć w coś podobnego gdyby tego na własne oczy nie widziała.

Dzika miejscowość górską, Baachat stała się centrum apro wizacji. Długie sznurki wozów ciężarowych jadą już po drogach rzymskich pomiędzy liniami telefonicznymi i telefonicznymi.

Na wschodzie i południu nie poważniejszego.

Kontrofenzywa abisyńska Adua i Adigrat w rękach Abisyńczyków?

Najciekawszym wydarzeniem na froncie północnym jest w tej chwili kontrofenzywa wojsk abisyńskich, o której dochodzą coraz to bardziej sprzeczne wiadomości, tak że podawanych w nich wyników kontrofenzwy nie można jeszcze brać pod uwagę przy ocenie całokształtu sytuacji na froncie.

Atak abisyński prowadzony jest w dwóch punktach: 1) Abisyńczycy usiłują odzyskać utracone miejscowości w prowincji Tigre, t. j. Adigrat, Aduę i Aksum, 2) wypadowa grupa armji abisyńskiej, działająca podobno z własnego impulsu, zaatakowała granicę Erytrej, w pobliżu Sudanu.

Poniżej podajemy opis ataków abisyńskich w oświeśleniu depesz włoskich, angielskich i niemieckich.

RZYM, 9. 10. (tel. wł.). „Popolo di Roma” donosi, że I korpus armji włoskiej, który zajął Adigrat, był atakowany przez Abisyńczyków. Nad liniami włoskimi na bardzo znacznej wysokości ukazał się samolot abisyński.

BERLIN, 9. 10. (tel. wł.). Wed-

ług otrzymanych tu wiadomości z Addis Abeba, miasta Adigrat i Adua miały być dziś, po niezwykle zaciętych walkach, odebrane przez wojska abisyńskie.

LONDYN, 9. 10. (tel. wł.). Z Addis Abeby donoszą, że kontrofenzywa wojsk abisyńskich rozwija się pomyślnie. Pod Aduą toczą się zacięte walki, w których Włosi zarówno jak pod Adigrat mieli ponieść dotkliwe straty. Marsze od-

programem gospodarczym rządu i obszernego omówienia najważniejszych w tej chwili zagadnień gospodarczych.

Czy Sejm podzieli się na ugrupowania?

Przebieg dwudniowej sesji izb ustawodawczych pozwala przypuszczać, że mimo stuprocentowej, zdawałoby się, asekuracji przeciw t. zw. partyjniectwu, zawartej w obecnej ordynacji i w nowym regulaminie, trudno będzie uniknąć podziału na pewne grupy polityczne, do czego istnieje wyraźna tendencja.

Wewnętrzna tendencja, która była tych tendencji wyrazem, ujawniła się zarówno w wysunięciu kandydatury p. Surzyńskiego na wicemarszałka Sejmu, jak i p. Sieroszewskiego na kontrkandydata plk. Prystora. Nie chodziło tu o niechęć do p. Prystora, ale raczej o zmanifestowanie samodzielności. Przy głosowaniu na wicemarszałków p. Surzyński otrzymał 98 głosów, z czego można wnioskować, że miał za sobą po-
ważną liczbę głosów.

Jak słyhać, poszczególne grupy, a mianowicie b. wojskowych, młodych legionistów oraz grupa poznańsko-pomorska odbyły bezpośrednio po posiedzeniu Sejmu dwie narady, na których podnieszono konieczność zaznajomienia się przez Sejm jaknajprędzej z

programem gospodarczym rządu i obszernego omówienia najważniejszych w tej chwili zagadnień gospodarczych.

P. Sanojca protestuje przeciw wyborom

Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej nr. 67 w Kołomyi ogłosił, że wpłynął protest wyborczy b. posła Józefa Sanojcy przeciw wyborom sejmowym w

Proces 26 studentów o należenie do O.N.R.

Władze prokuratorskie opracowały akt oskarżenia w wielkiej sprawie studenckiej, będącej celem głośnej rewizji na terenie Uniwersytetu Warszawskiego w początkach lipca r. b.

Rewizja spowodowała aresztowanie 26 akademików oskarżonych z art. 165 K. K. o przynależność do organizacji zakonspirowanej, której cel ma być tajemnicą dla władzy państwowej. Większość oskarżonych znajduje

się już na wolności za kaucjami, bądź też pod dozorem policji. W ostatnich dniach zwolniono z aresztu centralnego studentów: Jabłońskiego, Mosakowskiego i Łyszkowskiego. W areszcie pozostają jeszcze 3 osoby.

Wielka sprawa studencka o przynależność do rozwiązanej przez władze bezpieczeństwa Obozu Narodowo Radykalnego, znajduje się na wokedzie sądownej jeszcze w m. grudniu r. b.

Nie będzie eksmisji od 1 listopada

W dniu 1 listopada wchodzi w życie moratorium mieszkaniowe na okres zimowy dla bezrobotnych, zajmujących mieszkania nie większe, jak jedno i dwuizbo-

we. Wstrzymanie eksmisji bezrobotnych trwać będzie do 1 kwietnia 1936, w tym terminie bowiem kończy się okres zimowy.

Sady kwitną w całej Polsce

Z różnych stron kraju donoszą, iż wskutek panującego ciepła niektóre drzewa owocowe pokryły się kwiatami. Na t. zw. ciepłem Północy i Półwiozu zakwitły jabłonie

Podobne doniesienia napływają z okolic Łodzi, Kalisza i Poznania. Kwitnienie sadów w październiku jest wypadkiem rzadkim w naszym kraju.